

Aktualitások a minőségirányításban

Kerekasztal a kockázatértékelésről az MSZ ISO 31000: 2015 tükrében

Előadó:

Dr. Horváth Zsolt

Óbudai Egyetem – adjunktus

INFOBIZ Kft. – ügyvezető

Mit ért a szabvány (MSZ 13073:2014) „kockázat” alatt?

Kockázat: A bizonytalanság hatása a célokra.

Megjegyzések:

1. A hatás eltérést okoz a várttól, amely lehet pozitív és/vagy negatív.
2. A célok különböző szintűek (stratégiai, szervezeti, projekt, termék, vagy folyamati stb.) és szempontúak lehetnek (pénzügyi, egészségügyi, biztonsági és környezeti célok, stb.)
3. A kockázatot általában a lehetséges eseményekre és következményekre vagy ezek kombinációira hivatkozva jellemzik.
4. A kockázatot gyakran egy esemény következményeinek (beleértve a körülményekben bekövetkező változásokat is) és az előfordulás valószínűségének kombinációjával fejezik ki.
5. A bizonytalanság az az állapot, amely egy esemény felismerésére, megismerésére, következményeire és valószínűségére vonatkozó információk teljes vagy részleges elégtelenségéből fakad.

Általános szemlélet a „kockázatról” az új ISO 9001-ben

0.5 Kockázatalapú gondolkodás

- kockázatalapú gondolkodás a **MIR (PDCA)** része;
- **kockázatkezelés célja:** a célok elérésének támogatása / a nem kívánt hatás megelőzése / a kívánt hatás erősítéséért → **MEGELŐZŐ ESZKÖZ**;
- **itt csak minimumkövetelmény** van, de lehet átfogóbb kockázatkezelés is;
- különböző szervezeteknél és különböző folyamatoknál más-más a hangsúly → **egyéni testre szabott értelmezés**;
- kockázatkezelési intézkedések **arányosan a lehetséges hatással**;

A melléklet / A4 Kockázatalapú megközelítés

- szervezet értse meg a környezetét, és határozza meg a kockázatokat és lehetőségeket ...
- **MIR megelőző eszköz:** megelőzés a kockázatkezelésből fakad ...
- **kockázatokat meg kell határozni**, de nem kötelező egy dokumentált kockázatkezelési folyamat

Mit is jelent mindez a minőségirányítási rendszerekben?

1. **azonosítani kell a kockázatokat** (és lehetőségeket), amelyek hatással vannak
    - ❖ a termék / szolgáltatás minőségére
    - ❖ a MIR elvárt eredményeire
    - ❖ nem kívánt következményeket okozhatnak...
  2. **meg kell határozni** azok kezelésére szolgáló **intézkedéseket**
  3. az intézkedéseket **be kell építeni a MIR folyamataiba**
  4. az intézkedések **hatékonyságát értékelni kell**
- ... vagyis a teljes PDCA része, értelemszerűen
- ... mindenütt ezt testre szabottan kell csinálni, értelemszerűen
- ... nem ír kötelezően elő (de ajánl!) **formális kockázatértékelési eljárást**
(segítség: ISO 31000:2009 szabvány)

ÚJ PERSPEKTÍVA: Kockázatkezelés szintjei

Eddig: (általában) semmilyen, vagy egyes (negatív kockázati) területekre egymástól független kockázatkezelési szigetmegoldások

Előrelépés: a negatív kockázatok elleni védekezés integrált kockázatkezeléssel

Még jobb cél: A változások hatásának (folyamatos) kezelése a folyamatokban, hogy mindig jól jöjjünk ki belőle!

Cél az egységes, integrált felmérés

Kockázatkezelési eljárás kidolgozása:

- ❑ vállalaton – vállalatcsoporton belül egységes keretek
- ❑ a különböző fajta kockázatok külön-külön értékelése, de egymással összehasonlítható módon (rangsor!)
- ❑ különböző kockázati típusok esetén egységes alapelvek
- ❑ különböző kockázati típusok esetén a súlyozás – károkozás (veszélyeztetettség) értékelésének átjárhatósága
- ❑ különböző kockázati típusok esetén ugyanannak a (kiindulási) fenyegetettség értékelésekor az értékelések szinkronitása
- ❑ IT támogatás célszerű

Irányelveket ad ehhez az MSZ 31000:2015 szabvány!

Mi a közös az menedzsmentrendszerek kockázatkezelésében?

- Vállalat **folyamataihoz / tevékenységeihez kapcsolódnak**
- Vállalat számára **közvetlen vagy közvetett** (*társadalmi, természeti, egészségre vonatkoztatott, ...*) **kárra** vonatkoznak
- Kockázati értéket jellemzően a **bekövetkezési valószínűség és a kár nagysága kombinációjaként** értelmezik
- **Intézkedéseket kell tenni** a kár mérséklésére vagy a bekövetkezés elkerülésére – arányosan a kár v. kockázat mértékével – **intézkedések beépítése a folyamatokba**
- **Folyamatos felügyeletet** kívánnak
- **PDCA alapú menedzsment kezeli**

A kockázat alapú irányítási rendszerek

Irányítási rendszer	Kárjelleg
ISO 14001 – Környezetközpontú irányítási rendszer (KIR)	Környezeti tényezők veszélyeztetése, környezet szennyezése és károsítása
OHSAS 18001 – Munkahelyi egészségvédelem és biztonságirányítási rendszer (MEBIR)	Munkahelyi balesetek, egészség-károsodások
ISO/IEC 27001 – Információbiztonsági irányítási rendszer (IBIR)	Információszivárgás, folyamatokhoz információk rendelkezésre állásának, pontosságának elvesztése
ISO 50001 – Energiagazdálkodási irányítási rendszer (EIR)	Fölösleges energiafelhasználás
ISO 9001:2015 – Minőségirányítási rendszer (MIR)	Termék és szolgáltatás minőségének romlása, (üzleti, stratégiai) célok veszélyeztetése, nem kívánt hatások
+ Ágazati irányítási rendszerek: élelmiszer-ipar, gyógyszer ipar, egészségügy, autóipar, stb.	

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

Dr. Horváth Zsolt
+36 70 419-8599

Horvath.zsoltlaszlo@kvk.uni-obuda.hu
horvathzs@infobiz.hu